ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๑๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๔๕

เรื่อง หลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้อง

กราบเรียน/เรียน นรม., รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง ทบวง กรม

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๕ เห็นชอบหลักการและแนวทางแก้ไขปัญหาความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มต่าง ๆ โดยให้ข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดยใช้หลักเมตตาธรรมควบคู่หลักนิติธรรม แต่หากผู้ชุมนุมกระทำผิดกฎหมายก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการและเอกชน เป็นการกระทำเกินกว่าการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญของตน และเป็นการละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญของผู้อื่น มีการใช้วิธีการรุนแรงหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขที่ได้เจรจาตกลงไว้แล้ว หรือทำให้ทรัพย์สินของทางราชการหรือเอกชนเสียหาย ก็ให้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจัง และให้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจได้กำชับข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บังคับบัญชาตำรวจในระดับจังหวัดให้ถือปฏิบัติตามหลักการและแนวทางดังกล่าวข้างต้นโดยเคร่งครัด นั้น โดยที่ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในแนวทางปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สมควรซักซ้อมเพื่อให้การปฏิบัติมีความถูกต้องตรงกันว่า การที่มีมติเช่นนี้ ก็เพื่อให้ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีหลักและแนวทางเพื่อยึดถือปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย เพราะถ้าไม่กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติไว้ หากเกิดการชุมนุมเรียกร้องที่รุนแรงก็จะไม่มีผู้ใดเข้ารับผิดชอบดำเนินการ หรืออาจมีการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการรุนแรงเกินขอบเขตอันจะนำไปสู่ปัญหาที่บานปลายยากแก่การแก้ไข ดังนั้น ขอให้ข้าราชการและพนักงาน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดำเนินการตามแนวทางดังนี้

๑. การใช้หลักเมตตาธรรม ต้องตั้งสมมติฐานก่อนว่า ผู้มาชุมนุมเรียกร้องมีความเดือดร้อนและมีความทุกข์จริง ๆ ซึ่งต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบก็ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีความเดือดร้อนและมีความทุกข์ตามข้อเรียกร้องจริงหรือไม่ ถ้ามีจริงก็ต้องให้การช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่

/๒. ...

๒. การใช้หลักกฎหมาย หากผู้ชุมนุมเรียกร้องใช้วิธีการรุนแรง โดยกระทำผิดกฎหมาย และเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น ให้ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบใช้วิธีการเจรจาก่อน โดยเสนอแนะให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย หากไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือยังคงมีการกระทำที่ก้าวร้าว รุนแรง ก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย โดยให้ดำเนินการในระดับถ้อยทีถ้อยอาศัย และต้องมองว่าทุกคนเป็นผู้ร่วมชาติ

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติรับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงกราบเรียนยืนยันมา / จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ(อย่างยิ่ง)

(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 9 ส.ค. 2545

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๖ - ๗
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ <7aw47>

หมายเหตุ - นรม., จึงกราบเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ รอง-นรม. รัฐ-นร. กระทรวง ทบวง กรม ทราบด้วยแล้ว

- รอง-นรม. รัฐ-นร. จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ทราบด้วยแล้ว